

prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Central)   dosarul nr. 2rac-177/18
Judecător: Gh. Balan
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Iu.Cimpoi, I.Secrieru, A.Danilov

ÎN C H E I E R E

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Irauto Grup”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Betrans” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Irauto Grup” cu privire la încasarea datoriei, a penalităților, dobânzilor de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 5 decembrie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Betrans”, a fost casată hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 30 iunie 2017 în partea respingerii pretențiilor și în această parte a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă, în rest fiind menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 30 iunie 2017

c o n s t a t ă :

La 22 decembrie 2016 SRL „Betrans” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Irauto Grup” cu privire la încasarea datoriei, a penalităților, dobânzilor de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în baza contractului de vânzare-cumpărare, de prestare a serviciilor de transport, pompă a betonului nr. 01 din 9 decembrie 2014, încheiat între SRL „Irauto Grup” și SRL „Betrans”, ultima în baza facturilor fiscale seria JB nr. 3443869 din 10 decembrie 2014 și nr. 3443870 din 11

decembrie 2014, a livrat marfă și a prestat servicii în sumă de 72 540 lei și 27 840 lei, iar în total în sumă de 100 380 lei.

Potrivit pct. 6.2. al contractului menționat, suma pentru servicii prestate și pentru marfa livrată urma a fi achitată nu mai târziu de 10 iunie 2015, însă până la această dată, motivând lipsa de surse financiare, a fost achitată doar suma de 12 000 lei.

Societatea reclamantă a susținut că în conformitate cu prevederile pct. 9.5, în scopul soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, a expediat în adresa SRL „Irauto Grup” o pretenție, pe care ultima a recepționat-o la 25 noiembrie 2015, urmare a căreia aceasta i-a eliberat o scrisoare de garanție, prin care a asigurat-o privitor la achitarea datoriei în termen rezonabil, însă obligațiile asumate n-au fost executate, având o datorie față de dânsa în mărime de 10 000 lei, din care, la 4 ianuarie 2017, a achitat doar 1 000 lei.

SRL „Betrans” a relatat că potrivit pct. 5.4 al contractului, pentru neachitarea în termenul stabilit a datoriei, SRL „Irauto Grup” s-a obligat să achite o penalitate în mărime de 1 % din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere.

Reclamanta solicită, încasarea de la SRL „Irauto Grup” a datoriei în sumă de 9 000 lei din suma de 100 380 lei, a penalităților contractuale pentru perioada 23 iulie 2016 – 22 decembrie 2016 în mărime de 22 600 lei și pentru perioada 23 decembrie 2016 - 6 aprilie 2017 în mărime de 9 450 lei, iar în total suma de 32 050 lei, a dobânzilor de întârziere pentru perioada 10 iunie 2015 - 22 iulie 2016 în mărime de 14 117 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 30 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Central), cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Betrans” a fost admisă parțial. S-a încasat de la SRL „Irauto Grup” în beneficiul SRL „Betrans” datoria în sumă de 9 000 lei și a cheltuielilor de judecată, legate de achitarea taxei de stat în sumă de 300 lei, în rest pretențiile au fost respinse, ca neîntemeiate.

La 25 iulie 2017 SRL „Betrans” a declarat apel nemotivat, iar la 9 octombrie 2017 a depus apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea parțială hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 5 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de SRL „Betrans”, a fost casată hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 30 iunie 2017 în partea respingerii pretențiilor și în această parte a fost emisă o nouă hotărâre, prin care s-a încasat de la SRL „Irauto Grup” în beneficiul SRL „Betrans” a penalităților contractuale de în sumă de 32 050 lei, a dobânzilor de întârziere în sumă de 14 117 lei. S-a dispus încasarea de SRL „Irauto Grup” în beneficiul SRL „Betrans” a taxei de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 1 655, 01 lei și la depunerea apelului în mărime de 1 038,75 lei, în rest fiind menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 30 iunie 2017.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că soluția instanței de fond este incorectă, în partea respingerii acțiunii, întemeindu-și soluția în baza prevederilor art. 9 alin. (1), 514, 572 alin. (1), (2), 619, 624, 634, 666 alin. (1), 720 alin. (1) 873 ale Codului civil.

Cu referire la numele citate și în coraport cu materialele cauzei, instanța de apel a reținut că SRL „Betrans” a executat pe deplin obligațiile asumate în baza contractului nr. 01 din 9 decembrie 2014, în sumă totală de 100 380 lei, dintre care

doar unele sume au fost restituite, și anume, 12 000 lei la 10 iunie 2015, 10 000 lei la 18 iunie 2015, 5 000 lei la 11 august 2015, 10 000 lei la 2 septembrie 2015, 5 000 lei la 25 septembrie 2015, 10 000 lei la 30 noiembrie 2015, 3 000 lei la 3 februarie 2016, 7 000 lei la 4 februarie 2016, 18 380 lei la 29 martie 2016, 8 000 lei la 154 iulie 2016 și 2 000 lei la 28 octombrie 2016.

Astfel, SRL „Irauto Grup” nu și-a îndeplinit în termen și nu a rambursat datoria, or, în raport cu probele anexate la materialele cauzei, prima instanță corect a concluzionat temeinicia pretențiilor SRL „Betrans”, privind încasarea de la SRL „Irauto Grup” a datoriei în sumă de 9 000 lei.

La acest segment, instanța de apel a precizat că instanța de fond eronat a aplicat prevederile art. 719 Cod civil și a respins pretențiile privind încasarea penalităților în sumă de 32 050 lei, or, potrivit pct. 5.4 al contractului, pentru neachitarea în termenii stabiliți a sumelor bănești care rezultă din neexecutarea obligațiilor contractuale, se stabilește o penalitate sub formă de dobândă de întârziere în mărime de 1 % din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere peste ziua limită stabilită pentru achitare.

Ca rezultat, Curtea de Apel Chișinău a remarcat că potrivit art. 720 alin. (1) Cod civil, este stabilit că prevederile art.712 alin.(3) și (5), precum și prevederile art.718 și 719 ale Codului civil, nu se aplică în cazul clauzelor contractuale standard care se folosesc față de un întreprinzător, o persoană juridică de drept public sau față de un patrimoniu cu regim special de drept public.

În această ordine de idei, Colegiul a reținut că clauza penală contractuală are forță obligatorie între părțile contractante și se impune a fi respectată întocmai și de instanțele de judecată, înlăturându-se posibilitatea de apreciere din partea instanței a existenței și întinderii prejudiciului suferit de creditor, deoarece această apreciere a fost făcută anticipat de către părțile contractante și urmează a fi încasată suma de 32 050 lei.

Pe cale de consecință, instanța de apel a concluzionat că și pretențiile privind încasarea dobânzii de întârziere sunt întemeiate, or, în speță obligațiunea pecuniară a SRL „Irauto Grup”, a întrunit toate condițiile stabilite de lege întru încasarea dobânzii de întârziere potrivit art. 619 Cod Civil, aceasta deoarece existența sumelor datorate nu sunt discutabile din punct de vedere juridic, iar sumele datorate nu au fost restituite la timp, din acest motiv urmează a fi admise aceste pretenții pentru perioada 10 iunie 2015 - 22 iulie 2016 și încasată suma de 14 117 lei sub forma de dobânzi de întârziere.

La 2 martie 2018 SRL „Irauto Grup” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și pasibilă de casare.

A menționat că decizia instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept material și procedural, invocând ca temei de casare prevederile art. 432 CPC.

Societatea a remarcat că potrivit contractului s-a stabilit penalitatea sub formă de dobânda de întârziere, în mărime de 1% din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere.

Astfel, potrivit art. 624 alin. (1) Cod civil, clauza penală este o prevedere contractuală, prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, iar art. 267 alin. (1) Cod civil, indică termenul de prescripție extinctivă reprezintă termenul în interiorul căruia

persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată, dreptul încălcat.

Totodată, instanța de apel nu a luat în considerare dispozițiile art. 268 Cod civil, care stipulează că termenul special de prescripție extinctivă pentru încasarea penalităților este de 6 luni din data când ia naștere dreptul de a solicita încasarea sau achitarea penalităților, or, această normă stabilește termenul de prescripție, inclusiv și special, care poartă un caracter imperativ și nu poate fi schimbat (prelungit, scurtat) prin acordul părților.

La fel, a susținut și faptul că termenul limită de achitare a datoriei este 10 iunie 2015, iar SRL „Bettrans” urma să intenteze acțiunea civilă privind încasarea penalităților până la 11 decembrie 2015, iar în speță, acțiunea a fost depusă abia la 22 decembrie 2016, cu un an mai târziu decât termenul reglementat de legislația în vigoare, fapt ce denotă că încasarea penalităților este vădit tardivă.

SRL „Irauto Grup” a relatat și faptul că penalitatea calculată pe lângă faptul că este tardivă, este una disproporționat de mare, or datoria față de SRL „betrans” constituie 9 000 lei, iar penalitatea de 32 050 lei, de 3 ori mai mare ca însăși datoria existentă.

Sub un alt aspect a menționat că instanța de apel nu a luat în considerație argumentele prezentate, și anume, că Codul civil în art. 619 alin. (1) nu prevede încasarea dobânzilor de întârziere pentru îmbogățirea fără justă cauză, așa precum a solicitat intimatul.

Or, la caz, penalitatea contractuală și dobânda de întârziere pentru îmbogățirea fără justă cauză au fost calculate pentru una și aceeași perioadă, instanța de apel ignorând prevederile art. 267, 268, 619, 624 și 1389 ale Codului civil.

În acest sens, recurentul a mai subliniat că prevederile pct. 5.4, al contractului nu sunt clare, ambigui, ce nu confirmă sau determină care a fost voința părților. Nu este clară ce plată anume s-a stabilit, plata penalităților contractuale sau plata dobânzilor de întârziere.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din actele cauzei copia decizie instanței de apel din 5 decembrie 2017, a fost expediată pentru cunoștință în adresa părților, inclusiv și în adresa recurente, SRL „Irauto Grup” la 5 ianuarie 2018, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire anexate la dosar cu nr. 267. (f.d. 91)

Astfel, instanța de recurs consideră că SRL „Irauto Grup” s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 2 martie 2018, în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „Irauto Grup” în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care

acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Irauto Grup” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de SRL „Irauto Grup”.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Irauto Grup”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva